

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen**

Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2014)

datum	De visitatiecommissie (commissie) heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) met uitzondering van het voldoen aan de
8 juli 2016	Europese richtlijn voor klinisch onderwijs voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen.
onderwerp	Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.
Accreditatierapport en -besluit (003244)	
bijlagen	De professioneel gerichte bacheloropleiding maakt deel uit van het departement
5	Gezondheidszorg. Naast het basistraject (180 ECTS) biedt de opleiding ook een traject voor werkstudenten aan: het 'brugprogramma Verpleegkunde' (120 ECTS + 60 ECTS vrijstelling op basis van EVK) voor gegradueerde verpleegkundigen (met diploma HBO5 Verpleegkunde) die zich willen bijscholen tot bachelor in de Verpleegkunde. In 2012–2013 telde de opleiding aan KdG 582 studenten in het basistraject en 184 studenten in het brugprogramma.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als goed.

De opleiding is breed georiënteerd en is gericht op de algemene inzetbaarheid van de afgestudeerde in een zorgberoep, met aandacht voor diverse zorgdomeinen. De opleiding leidt haar afgestudeerden, conform de vigerende regelgeving op tot 'verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger'.

De opleiding omschrijft de beoogde leerresultaten in zes beroepsspecifieke kerncompetenties, die de afgestudeerde moet behalen: 'het organiseren en coördineren van zorg', 'het verlenen van zorg op maat', 'het functioneren binnen een team', 'kwaliteitszorg', 'beroepsontwikkeling en wetenschappelijk onderzoek' en 'innoveren en inventief handelen'

De opleiding heeft de duidelijke ambitie om een wetenschappelijk onderbouwde, degelijke en praktisch verankerde opleiding te zijn. De commissie waardeert dit. De opleiding kiest voor het aanbieden van alle zorgkundige handelingen in het eerste opleidingsjaar en realiseert ook deze doelstelling. De opleiding is zeer sterk gericht op het bieden van optimale kansen voor elke student en benadert haar studenten op individuele basis met een duidelijk onderwijsconcept 'onderwijs op maat', dat in het project 'Voorsprong' wordt gecommuniceerd aan het brede publiek. De commissie geeft aan dat dit project ook daadwerkelijk tot leven komt in de opleiding en de opleidingsverantwoordelijken bereid zijn om in overleg te treden met elke student om een passend programma samen te stellen. De commissie vindt deze insteek lovenswaardig.

Pagina 2 van 14 De commissie concludeert dat de algemene doelstellingen en de beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten helder omschreven zijn en op een transparante wijze gecommuniceerd worden aan abituriënten en studenten via diverse kanalen. De commissie stelde vast dat de studenten en alumni op de hoogte zijn van de beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.

Het curriculum verpleegkunde omvat 180 ECTS, gespreid over 3 deeltrajecten, en leidt op tot 'verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger'. De opleiding maakt de student doorheen het curriculum progressief meer vertrouwd met diverse deeldomeinen in de verpleegkunde. Zes kerncompetenties definiëren elk een leerlijn doorheen de drie opleidingstrajecten (of opleidingsjaren) en zijn gericht op het geïntegreerd handelen van de Bachelor verpleegkunde. Zowel het theoretisch onderwijs als het vaardigheidsonderwijs hebben een duidelijke samenhang.

De studenten maken tijdens de opleiding kennis met diverse zorgdomeinen en gaan binnen diverse zorgcontexten ook zelf aan de slag, onder meer tijdens de stages. De graad van specialisatie (onder meer door de keuzeopleidingsonderdelen in het curriculum) laat de student toe zich tot op zekere hoogte te oriënteren op een bepaalde zorgcontext, maar blijft gericht op de brede inzetbaarheid van de professionele bachelor in het zorgberoep. De instap in het ziekenhuis blijkt wel veel vlotter te verlopen dan voor de andere zorgsectoren. Voor psychiatrie, ouderenzorg of pediatrie wordt vaak een vervolgopleiding gevraagd op de arbeidsmarkt.

Het onderwijsconcept van de opleiding vermindert de sturing gradueel doorheen de opleiding, ten voordele van de zelfsturende leeractiviteiten door de student. Dit proces wordt ondersteund door de leertrajectbegeleiding. De commissie stelt evenwel vast dat de student – ook in de latere deeltrajecten – toch nog sterk geleid wordt doorheen het onderwijsproces en suggereert om de studenten, na het eerste deeltraject, gradueel sneller op eigen benen te doen staan. De commissie stelt vast dat de werkvormen gevarieerd zijn en stroken met de beoogde doelstellingen. De klassieke hoorcolleges, demonstratielessen met gebruik van videomateriaal en werkcolleges met simulanten worden afgewisseld met meer activerende onderwijsvormen (vb. taken en groepswork, portfolio), aangevuld met het (al dan niet onder begeleiding) oefenen van de vaardigheden in het *skillslab*. De commissie meent dat voor de werkstudenten, die een beperkter aantal contacturen hebben, nog meer innovatieve werkvormen zouden ingezet kunnen worden, om beter tegemoet te komen aan het bespreken van de leerinhouden, mede uitgaand van de werkervaring van de werkstudent.

Om de praktijkvaardigheden onder de knie te krijgen, kunnen de studenten rekenen op kwaliteitsvol vaardigheidsonderwijs op school en gedurende diverse stages, in de opeenvolgende opleidingsjaren. Alle theoretische basiskennis over klinische handelingen is ingeroosterd in het eerste opleidingsjaar. Dit maakt het eerste jaar zwaar, aldus de studenten. Dat dit de studenten aan het eind van het eerste jaar reeds een vrij volledig beeld geeft over de klinische handelingen die zij dienen te bevatten, is een karakteristiek die niet alleen de studenten, maar ook het werkveld als zeer zinvol ervaren.

Ook het vaardigheidsonderwijs is goed georganiseerd. Studenten kunnen binnen de *skillslabs* aan de slag onder toezicht van lesgevers, soms ook laatstejaars studenten. Deze veilige omgeving biedt hen de mogelijkheid te oefenen op de vaardigheden op fantomen en

Pagina 3 van 14 zich eerst de technieken eigen te maken, alvorens zij de vaardigheden in een reële context toepassen. De studenten waarderen de goede omkadering in het *skillslab* en omschrijven dit als een zeer waardevol element van de opleiding.

De opleiding maakt voor de stages gebruik van een ruim netwerk aan stageplaatsen. De opleiding beoogt ook elke student tegen 2015 een stage-ervaring volgens de leerwerkplek aan te bieden. Hierbij nemen studenten, na introductie en onder toezicht, de verantwoordelijkheid voor een aantal patiënten over. Dit is een uiterst zinvolle confrontatie van de student met de complexe context, aanwezig op de werkvloer en biedt de student een goede voorbereiding op de instap in het werkveld.

De beoogde doelstellingen zijn identiek voor het regulier en het brugprogramma, alleen het leerpad is verschillend. Brugstudenten hebben minder lessen en worden via *blended learning*-methodieken en responsiecolleges door de materie geloodst. Hierbij wordt vooral ingezet op het begeleid zelfstandig leren van de student. Brugstudenten geven aan dat de combinatie leven, werken en studeren best uitdagend is. De goede begeleiding op maat helpt hen hier wel bij om het individueel uitgezet programma te behalen.

De stage voor brugstudenten wordt op de eigen werkvloer – zij het op een andere afdeling – gerealiseerd. Brugstudenten gaan daarbij aan de slag met de eigen werkervaring en voeren de stage-opdrachten uit waarbij zij reflecteren over het eigen handelen, in relatie tot de beoogde leerresultaten.

De opleiding investeert in integrale kwaliteitszorg, wat merkbaar is in de aandacht voor diverse kwaliteitselementen en de zorgvuldigheid waarmee deze worden ontplooid en gehanteerd binnen de opleiding. De commissie typeert de opleiding hierdoor als een lerende organisatie.

De aandacht voor toegepast wetenschappelijk onderzoek is duidelijk aanwezig in het programma en is gelinkt aan het Go Care-expertisecentrum. De studenten dienen een onderzoekende attitude te ontwikkelen en moeten leren wetenschappelijk verantwoord te handelen als verpleegkundigen. De bachelorproef brengt deze elementen samen in een eigenstandig werkstuk door de student. Gemiddeld genomen heeft de bachelorproef een duidelijke probleemstelling en methodologische beschrijving. De analyse van de resultaten en een kritische reflectie daarover dient in de meeste gevallen nog versterkt te worden. De studenten omschrijven de begeleiding van de bachelorproef als naar behoren. Bij de evaluatie wordt een proces- en productevaluatie uitgevoerd. De – tot op zekere hoogte – docentafhankelijke beoordeling en begeleiding behoeft bijstelling.

De opleiding is zich duidelijk bewust van haar regionale inbedding en heeft duidelijke aandacht voor multiculturele zorg. De omslag naar cultuur-sensitieve zorg, die een doorvertaling van deze aandacht voor diversiteit en cultuur betekent in de dagelijkse lespraktijk, kan nog verder worden doorgevoerd in het programma.

Ondanks de inspanningen van de opleiding blijft de studentenbeweging in en uit eerder beperkt. Hetzelfde geldt voor de docentenmobiliteit. Intussen bouwt de opleiding wel een netwerk uit, wat er in de toekomst toe kan leiden dat deze uitwisselingen meer gefaciliteerd kunnen worden.

De cursussen zijn overzichtelijk en hebben een goede kwaliteit, de handboeken zijn actueel en hebben een goed niveau. De commissie waardeert de aanwezigheid van Engelstalige literatuur. Studenten en docenten maken actief gebruik van de digitale leeromgeving.

De opleiding steunt op enthousiaste, competente (op vakdeskundig en didactisch vlak) en geëngageerde lesgevers en op duidelijk emphatisch leiderschap van het opleidingshoofd. De laatste jaren is het aantal masters onder de lesgevers sterk toegenomen.

De opleiding is duidelijk op weg om de doorwerking van het competentiegericht leren te realiseren doorheen de leerlijnen in het curriculum, tot in de toetspraktijk. De verschuiving van toetsen van feitenkennis en begrippen naar competentiegericht toetsen is hierbij ingezet. Dit blijkt onder meer uit de uitwerking van een integrale toetsmatrix, die in de komende jaren verder gefinaliseerd wordt. Studenten zijn goed geïnformeerd over de examenrichtlijnen en verwachtingen. De kritische reflectie van de student, op basis van de interpretatie van wetenschappelijke literatuur, in de bachelorproef kan nog verbeterd worden.

De ondersteuning van studenten – procesmatig en inhoudelijk – wordt met hart waargemaakt. De student wordt doorheen de hele studieloopbaan gevolgd en begeleid en met duidelijke zorg omringd. Dit is een zeer waardevolle karakteristiek van de opleiding, al suggereert de commissie om de begeleiding wat sneller te laten afnemen na het eerste jaar en de student progressief sneller op eigen benen te leren staan. De studenten geven aan dit ook te wensen en schatten zelf in dat zij daar toe in staat zijn.

De studenten krijgen les in degelijke lokalen en in een groot vaardigheidscentrum dat uitgerust is met kwalitatief didactisch materiaal en verschillende schermen voor instructiefilmpjes. De nabijheid en aanspreekbaarheid van de lesgevers stimuleert het 'zich snel thuis voelen' binnen de opleiding en typeert ook de rust die door de lesgevers wordt uitgeademd. Het lesgeverskorps en het management vormen samen een lerende organisatie waardoor veel signalen heel snel opgepikt worden en kleine bemerkingen meteen worden aangepakt. Alle elementen samengenomen, vormt KdG voor haar studenten een veilige werkplek en leeromgeving om zich voor te bereiden op de instap in het werkveld.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.

De gemiddelde doorstroomtijd van 3 jaar 3 maanden voor het regulier programma en 2 jaar 10 maanden voor het brugprogramma zijn aan de maat. Een belangrijke bemerking hierbij is dat wie zijn studie spreidt zich aan het voorgenomen plan van deze spreiding weet te houden. Deze vaststelling staat duidelijk in relatie tot de goede begeleiding die de opleiding hiervoor voorziet.

De commissie heeft een steekproef bachelorproeven gelezen en een groter aantal ingekeken tijdens het bezoek en meent dat het gemiddeld niveau van de bachelorproeven aan de maat is. Zij stelt vast dat de opleiding bewust gekozen heeft voor een literatuurstudie voor de bachelorproef en kan zich daarin vinden. Zij meent dat het leerpad dat voorbereidt op het schrijven van een kritische literatuurstudie nog beter bewaakt kan worden en dit omdat een aantal bachelorproeven bijvoorbeeld nu nog geen duidelijk onderscheid maken tussen de beschrijving, discussie en conclusies uit de bronartikels. Zij verwacht in de komende jaren ook wel een versterking van het wetenschappelijk gehalte van de bachelorproeven en een verdere ontwikkeling van de kritische reflectie van de student, op basis van interpretatie van wetenschappelijke literatuur. De commissie meent dat dit

Pagina 5 van 14 vasthangt aan de intensere focus op praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, wat wellicht pas over een paar jaar zal blijken uit alle bachelorproeven. Zij meent ook dat er een nauwere aansluiting van de topics met de dagdagelijkse verpleegkundige praktijk nagestreefd dient te worden, en suggereert om deze link – in het voordeel van de student – te versterken.

De meeste alumni vinden op zeer korte termijn werk of studeren met succes verder. Het werkveld is zeer te spreken over de kwaliteit van de alumni. De gedegen theoretische kennis en de duidelijke beheersing van de praktische vaardigheden zijn duidelijke troeven die de KdG alumnus van de opleiding verpleegkunde in handen heeft.

Europese richtlijn

De NVAO ontving de aanvraag van de instelling op 16 juni 2014 en stelde toen vast dat de aanvraag niet in behandeling kon worden genomen. In het visitatierapport geeft de commissie weliswaar een positief advies over de opleiding, maar tegelijkertijd rapporteert de commissie dat zij zich onthoudt van een uitspraak over het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn met betrekking tot het klinisch onderwijs; een voorwaarde voor accreditatie.

De NVAO dient een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt letterlijk dat het oordeel over het al dan niet voldoen aan de Europese richtlijn genomen wordt in het accreditatiebesluit.

Het bestuur van de NVAO heeft in zijn vergadering van 1 december 2014 beslist dat de visitatiecommissies een bijkomende externe beoordeling dienen uit te voeren op basis waarvan zij een gemotiveerd oordeel uitspreken over het al dan niet voldoen van de opleidingen aan de Europese richtlijn. De grondslag van deze vraag tot een bijkomende externe beoordeling is terug te vinden in artikel II.142, §5 Codex Hoger Onderwijs. De visitatiecommissies publiceren hun gemotiveerd oordeel in een addendum bij de visitatierapporten. Bij mail d.d. 28 april 2015 heeft de NVAO de bijkomende externe beoordeling ontvangen. Hierin geven de visitatiecommissies aan dat elk van de opleidingen niet volledig voldoet aan de Europese Richtlijn.

Om de ontstane status quo te doorbreken is onder regie van de Vlaamse overheid een taskforce groep ingesteld, waarin medewerkers van de Vlaamse minister van Onderwijs en van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, het Vlaams departement Onderwijs, de betreffende hogescholen (vertegenwoordigd door VLHORA) en het werkveld (Zorgnet Vlaanderen, Vlozo, AUVB en ICURO) vertegenwoordigd waren. Deze taskforce groep heeft een voorstel voor oplossing aan de Vlaamse minister van Onderwijs aangeboden. Op 11 september 2015 ging de Vlaamse Regering akkoord met de conceptnota 'professionele bachelor verpleegkunde' waarin de Vlaamse minister van Onderwijs Hilde Crevits het voorstel voor oplossing van de taskforce dat door haar werd overgenomen, presenteert:

- de opleidingen professionele bachelor Verpleegkunde krijgen een studielast van 240 EC;
- de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurt door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- de opleidingen worden alle generiek van aard, zodat afgestudeerden aan de slag kunnen in alle settings van de zorg.

Pagina 6 van 14 De opleiding heeft vervolgens de gelegenheid gekregen om via het aanleveren van aanvullende informatie een nieuw curriculum aan de NVAO voor te leggen dat voldoet aan bovengeschetst voorstel. Op 29 maart 2016 heeft de NVAO de aanvullende informatie ontvangen en vervolgens aan de (nieuwe) visitatiecommissie voorgelegd.

De opdracht aan de commissie was als volgt:

- Voldoet het nieuwe curriculum aan de decretale norm van 240 EC;
- Voldoet de omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum aan de Europese richtlijn (minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC));
- Is er sprake van een generiek curriculum waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings;
- Is de uitbreiding van 180 naar 240 EC gebeurd door middel van een (extra) contractstage en de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde;
- Formuleer aanbevelingen ten behoeve van de verdere uitbouw van het nieuwe curriculum.

Op 17 mei 2016 heeft de commissie een positief advies aan de NVAO uitgebracht over het nieuwe curriculum. Het positieve advies neemt de NVAO over met dit voornemen tot positief besluit over accreditatie met beperkte geldigheidsduur voor de periode studiejaar 2015-2016 tot en met 2017-2018. Deze periode geldt als periode waarin de opleiding laat zien dat zij de curriculumverlenging kwaliteitsvol weten te implementeren. Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur. Een positief advies van de commissie over de kwaliteit van de implementatie van het nieuwe curriculum, nadat een eerste cohort studenten het nieuwe curriculum heeft doorlopen, is een voorwaarde om de accreditatie met beperkte geldigheidsduur om te zetten naar een onvoorwaardelijke accreditatie die loopt tot en met het studiejaar 2022-2023, gerekend vanaf 1 oktober 2015, toen de lopende accreditatie administratief met één jaar werd verlengd.

Samenvattend oordeel van de visitatiecommissie (visitatierapport 2016) – beoordeling aanvullende informatie

Het nieuwe curriculum van de opleiding Verpleegkunde aan de Karel de Grote Hogeschool voldoet aan de decretale norm van 240 EC. De omvang van het klinisch onderwijs in het nieuwe curriculum voldoet daarnaast ook aan de Europese richtlijn voor minimaal 2300 uren klinisch onderwijs (90 EC) en minimaal 1533 uur theoretisch onderwijs (60 EC). Naar het oordeel van de commissie is er sprake van een duidelijke intentieverklaring om een generiek curriculum op te zetten, waarin de zeven domeinen in het klinisch onderwijs, zoals benoemd in de Europese richtlijn, worden doorlopen. De instelling is er in geslaagd de contouren neer te zetten, wel ontbreekt het aan concrete uitwerking en invulling, zo is kunnen de domeinen verder geëxpliciteerd worden in de stage: het is nu bijvoorbeeld mogelijk om een ongelijke verdeling van de domeinen in de stage toe te passen. Gezien ook de paradigmashift in de zorg en de maatschappelijke ontwikkelingen wil de commissie de instelling adviseren deze domeinen zo snel en zo concreet mogelijk te vertalen in de stages, zodat iedere afgestudeerde bachelor in de verpleegkunde aan de slag kan in alle settings.

Pagina 7 van 14 De uitbreiding van 180 naar 240 EC is gebeurd door middel van een (extra) contractstage en, hoewel de documentatie weinig concrete informatie aanreikt omtrent dit punt, ook door de gedeeltelijke indaling van de bachelor-na-bachelor die reeds werd ingericht met het oog op verdere specialisatie of het schakelprogramma naar de master verpleegkunde. Naar de mening van de commissie bieden de contractstages een opportuniteit om de instap in andere sectoren te verbeteren, bijvoorbeeld psychiatrie, ouderenzorg, thuiszorg of pediatrie. De commissie geeft dan ook de aanbeveling mee om ten minste 400 uur contractstage te voorzien in een niet algemeen-ziekenhuissetting.

De commissie constateert eveneens dat het aantal uren voor werkstudenten in orde is. Studenten met een HBO5-diploma verpleegkunde kunnen een beroep doen op Eerder Verworven Kwalificaties (EVK) om binnen het nieuwe curriculum voor 90 studiepunten vrijgesteld te worden. Wel wil de commissie de opleiding meegeven ervoor te waken dat de werkstudenten hun stage uitvoeren op een andere plaats alwaar zij tewerk gesteld zijn. Bovenstaande leidt ertoe dat het commissie positief oordeelt over de opleiding Verpleegkunde van de Karel de Grote Hogeschool. De commissie geeft de opleiding wel de volgende aanbevelingen mee:

1. Bewaak dat de contractstage (2x 400u) aansluit bij de huidige maatschappelijke ontwikkelingen in de zorg;
2. Zorg ervoor dat de personeelssamenstelling aansluit danwel blijft aansluiten bij de veranderingen die er geschetst worden;
3. Maak helder welke keuzes er gemaakt zijn om de banaba's te laten indalen in de bacheloropleiding;
4. Maak inzichtelijk hoe de 7 domeinen zijn ingedaald in zowel het curriculum als in de stages;
5. Maak inzichtelijk hoe de 7 domeinen worden geborgd in de programma's voor brug-, werk- en (hbo5-)vroedkundestudenten.

Aanbevelingen commissie

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie, in het bijzonder om meer innovatieve werkvormen te hanteren in het traject voor werkstudenten, om het toetsbeleid verder te operationaliseren en om het wetenschappelijk gehalte en de link met de verpleegkundige praktijk van de bachelorproef te verhogen.

Bevindingen NVAO

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd volgens overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Pagina 8 van 14 **Besluit**¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) van de Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie met beperkte geldigheidsduur te verlenen aan de opleiding Bachelor in de verpleegkunde (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen. De opleiding wordt aangeboden te Antwerpen zonder volgende afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie met beperkte geldigheidsduur geldt van 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018.

Den Haag, 8 juli 2016

De NVAO
Voor deze:

Marc Luwel
(bestuurder)

---

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 4 juli 2016 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp accreditatiebesluit. Dit heeft geleid tot aanpassingen in het besluit.

Pagina 9 van 14 **Bijlage 1: Globale oordelen commissie**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de commissie weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel	Oordeel Traject werkstudenten
1. Beoogd eindniveau	Goed	Goed
2. Onderwijsproces	Goed	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende	Voldoende
Eindoordeel²	Voldoende met beperkte geldigheidsduur	Voldoende met beperkte geldigheidsduur

---

² Gelet dat het nieuwe curriculum een uitbreiding van de studieomvang betreft met inhoudelijke wijzigingen aan het oude curriculum tot gevolg, beoordeelt de NVAO de kwaliteit van de opleiding als voldoende met beperkte geldigheidsduur.

Naam instelling	Karel de Grote-Hogeschool - Katholieke Hogeschool Antwerpen
Adres instelling	Brusselstraat 45 B-2018 ANTWERPEN België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Antwerpen
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de verpleegkunde
Niveau een oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	verpleegkundige
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – ja
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	180 (vanaf academiejaar 2016-2017: 240)
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	Alle academiejaren
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	72 Health / 723 Nursing and caring

De domeinspecifieke leerresultaten vormen één geheel. De professionele uitoefening van het beroep vereist de integratie van al deze verschillende leerresultaten. De kwaliteit en de professionaliteit van de beroepsuitoefening hangen af van de integratie van de leerresultaten. De professionele zorg op maat kan maar gerealiseerd worden dankzij wetenschappelijke fundering, ethische bewogenheid, verpleegkundige visie op zorg, interprofessioneel efficiënte communicatie en samenwerking, adequate organisatie en coördinatie van de intra-, trans- en extramuraal zorg. Continue reflectie, kritische ingesteldheid, bijsturing en persoonlijke professionalisering waarborgen de kwaliteit van zorg binnen de snel evoluerende gezondheidszorg. Uitgaande van deze integratieve en holistische visie op verpleegkunde wordt in de leerresultaten steeds de term *zorgvrager* gebruikt. Dit beduidt de zorgvrager en zijn omgeving, dus het volledige cliëntsysteem³.

1. Bouwt autonoom binnen een multiculturele omgeving een professionele relatie op met de zorgvrager die gericht is op het somatisch, sociaal, psychisch en existentieel welbevinden van deze, zowel in vertrouwde, als in niet-vertrouwde en/of complexe zorgsituaties.
2. Verleent evidence based en theoretisch onderbouwde verpleegkundige zorg op basis van klinisch redeneren en een attitude van verantwoordelijkheidszin, een ruime mate van initiatief en proactiviteit, conform de algemene en beroepsgelateerde wetgeving.
3. Verleent zowel in eenvoudige als complexe en gespecialiseerde zorgsituaties cliëntgerichte en –gestuurde verpleegkundige zorg op maat, gebruik makend van de gepaste technologie en met aandacht voor structuur, stiptheid en nauwkeurigheid teneinde de veiligheid van de zorgvrager te waarborgen in de concrete handelingen.
4. Neemt autonoom initiatieven inzake preventie en past deze op alle niveaus adequaat toe. Organiseert op methodische wijze gezondheids promotie en patiënteneducatie aan individuen en groepen. Stimuleert een gezondheidsbevorderend gedrag bij de zorgvrager(s).
5. Is zich bewust van de waarden en normen van zichzelf en de zorgvrager en hoe deze het professioneel handelen als verpleegkundige beïnvloeden. Handelt op ethisch verantwoorde wijze. Vervult een voorbeeldfunctie voor anderen.
6. Ontwikkelt op basis van theoretische kaders, internationale referenties en ervaring een persoonlijke visie op verpleegkunde en een constructief-kritische ingesteldheid.
7. Bouwt intra- en interprofessionele relaties op en werkt efficiënt samen in het kader van gemeenschappelijke zorgdoelstellingen.
8. Communiceert op een efficiënte en gestructureerde wijze zowel mondeling als schriftelijk over de zorgrelatie, de zorginhoud en het zorgproces met alle betrokkenen in de vakterminologie en aangepast aan de gesprekspartner.

---

³ *Zorgvrager betekent zowel cliënt, patiënt als familie en belangrijke anderen*

Pagina 12 van 14 9. Organiseert en coördineert autonoom en in overleg met andere zorgverstrekkers intra-trans- en extramurale zorg.

10. Bewaakt en bevordert de kwaliteit van de individuele en globale zorgverlening binnen de eigen organisatie.

11. Instrueert, coacht en geeft leiding aan leden van een gestructureerd team.

12. Zoekt op een gerichte en methodische manier vak- en wetenschappelijke literatuur op, beoordeelt de relevantie en bruikbaarheid ervan, integreert nieuwe inzichten in de beroepsuitoefening en ontwikkeling, participeert aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

13. Draagt als autonome professional actief bij tot de profilering van het beroep, heeft een brede kijk op het maatschappelijk gebeuren en staat kritisch ten opzichte van een economisch, sociaal en ethisch beleid.

14. Reflecteert continu op het eigen verpleegkundig handelen, analyseert zijn leerbehoeften en vertaalt deze autonoom in initiatieven tot professionalisering en evenwichtig functioneren.

Pagina 13 van 14 **Bijlage 4: Samenstelling van de visitatiecommissie (visitatie 2014)**

Voorzitter:

- John de Best, projectleider, Zorg Academie Leiden; coördinator Internationalisering, HBO-V hogeschool Leiden (korte omschrijving functie, instelling).

Leden:

- Rudi Logist, verantwoordelijke bewonerszorg, WZC Dijkehof Leuven;
- Leen De Paepe, stafmedewerker kwaliteit en patiëntveiligheid, OLV Ziekenhuis Aalst;
- Em. prof. dr. Mieke Grypdonck, voormalig hoogleraar Verplegingswetenschap, Universiteit Utrecht en Universiteit Gent (onderwijsdeskundige);
- Kristof Muylaert, student professioneel gerichte bachelor in de Verpleegkunde, Katholieke Hogeschool Leuven (idem) (student-lid).

De commissie werd ondersteund door dr. ir. Els Van Zele, secretaris.

Bijlage 5: Samenstelling van de visitatiecommissie (visitatie 2016)

- Alain Antierens , RN, MSc, PhD-candidate Ghent University, Directeur patiëntenzorg BZIO (Revalidatieziekenhuis Imbo, Woonzorgcentrum "Het Verhaal" en Gezondheidscentrum Koninklijke Villa);
- Elsbeth Bakker, afgestudeerd verpleegkundige en onderwijskundige, curriculum coördinator bij de opleiding tot Verpleegkundige, Hogeschool Leiden;
- John de Best, Msc, Docent/onderzoeker aan de Hogeschool van Amsterdam, faculteit gezondheid, opleiding verpleegkunde en promovendus "interprofessioneel onderwijs";
- Drs. Els Mulder Msc, afgestudeerd (kinder)verpleegkundige en organisatiemanagement, opleidingsmanager van de opleidingen Oefentherapie Cesar en Huidtherapie a.i., Hogeschool Utrecht;
- Drs. Rudi Logist, afgestudeerd bachelor in de verpleegkunde en kinderverpleegkundige, dagelijks verantwoordelijke WZC Dijlenhof te Leuven;
- Marc Vandergraesen, gegradueerd verpleegkundige, licentiaat ziekenhuiswetenschap en master in de sociale leer. Momenteel algemeen directeur Psychiatrisch centrum Zoete Nood Gods te Lede. Tevens bestuurder woonzorgcentrum Mariatroon te Dendermonde, Avondvrede te Gent en Centrum Geestelijke gezondheidszorg zuid Oost-Vlaanderen.